

FOA SOSU

MEDLEMSBLAD FOR
FOA SOCIAL- OG SUNDHEDSAFDELINGEN

november 2017 – nr. 4

Neurofysiologi- assistenten, den lille detektiv

SIDE 24

**Indstik:
Materiale til
generalforsamlingen
den 15. november 2017**

**Mød fem kolleger,
der stiller op til
kommunalvalget**

SIDE 14

SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

FOA

FOA SOSU 4

NOVEMBER 2017

4 TEMA: KOMPETENCER I DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN
Læs om projekter i henholdsvis Furesø Kommune og hjemmeplejen Amager, der udvikler og fastholder medarbejderne.

14 SOSU OG POLITIKER
Fem kandidater til kommunalvalget med en baggrund i social- og sundhedssektoren præsenterer sig selv og deres mærkesager.



22 TROEDE IKKE, DET VILLE HJÆLPE AT KLAGE
Helle Elgaard Nebelong måtte have fat i fagforeningen, da hun ikke fik anerkendt en arbejdsskade.

24 DEN LILLE DETEKTIV
Neurofysiologi-assistenten går på opdagelse i din hjerne.



28 KROPPEN VAR VED AT GIVE OP
Pia Dahl blev fastholdt i sit job ved hjælp fra fagforeningen og ikke mindst en velvillig arbejdsplads.

DET FASTE

Leder: **3**
Kort nyt: **4 og 19**
Tilbud fra FOA SOSU: **20**
Helt ny: **27**
TR-tid: **30**
SOSU-kryds: **31**

SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

FOA

FOA Social- og Sundhedsafdelingen. Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg
Tlf.: 4697 2222, sosu@foa.dk, www.foa.dk/sosu

Ansvarshavende Mari-Ann Petersen, formand. Redaktør Anne Guldager.
Layout Karen Hedegaard. Tryk Scanprint. Oplag 18.600. ISSN 1398-7011

FORSIDE: NEUROFYSIOLOGIASSISTENT TRINE JESSEN . FOTOGRAF: MARK KNUDSEN/MONSUN

VI FÅR TRAVLT PÅ GENERALFORSAMLINGEN



MARI-ANN PETERSEN,
FORMAND FOR FOA SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

Hvis du deltager i den årlige generalforsamling i FOA Social- og Sundhedsafdelingen den 15. november, skal du kunne gå hjem med en tydelig fornemmelse af, hvad det er, jeg og den øvrige bestyrelse har forpligtet os til at arbejde for.

Det er baggrunden for, at der for første gang er vedtagelse af et arbejdsprogram på generalforsamlingens dagsorden. Vi i bestyrelsen stiller med et udkast, men det er deltagerne på generalforsamlingen, der endeligt beslutter, hvad der skal stå på fagforeningens to do-liste for det kommende år.

Også fagforeningens love skal under behandling. Et lovudvalg under bestyrelsen har været igennem lovene med en tættekam og præsenterer generalforsamlingen for et samlet forslag til ændringer. Det meste er små, redaktio-

nelle ændringer, men der er også et par større imellem:

Bestyrelsen foreslår, at det bliver lettere at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling. I dag forudsætter en ekstraordinær generalforsamling underskrifter fra 10 procent af fagforeningens medlemmer.



Generalforsamlingen er fagforeningens øverste myndighed, og den 15. november er derfor en festdag for vores demokrati.

Men 10 procent er alt for mange, mener vi, og vi foreslår derfor lovene lavet om, så det kun kræver underskrifter fra 5 procent af fagforeningens medlemmer.

En anden ændring vil betyde, at det ikke længere vil være muligt at konstituere et bestyrelsesmedlem på en post som faglig sekretær, hvis en faglig sekretær fratræder i perioden mellem to generalforsamlinger. Vi synes nemlig, at en konstituering giver en urimelig fordel til den, der har været konstitueret på posten inden et valg.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at det er sjovere at lægge op til beslutninger, der gavner demokratiet, end at tale om økonomi. Men vi er nødt til også at have økonomien på dagsordenen.

Kontingentet til FOA Social- og Sundhedsafdelingen er ikke steget i siden 2009 og er et af de laveste blandt afdelingerne i regionen. I det budget, som bestyrelsen fremlægger for generalforsamlingen, foreslår vi derfor en stigning på 20 kroner pr. måned for de grupper, der betaler fuldt kontingent. Det er mindre end den almindelige pris- og lønudvikling i perioden siden sidste kontingentforhøjelse.

Så med andre ord: Det bliver en travl generalforsamling, men vi glæder os. Generalforsamlingen er fagforeningens øverste myndighed, og den 15. november er derfor en festdag for vores demokrati.

Ses vi til festen?

Du kan finde lovforslag, arbejdsprogram og listen med poster på valg sammen med beretning og budget i generalforsamlings-tillægget til dette blad.

KOM MED TIL GENERALFORSAMLING OG JULEBORD

Er du ikke allerede tilmeldt generalforsamlingen og det store fælles julebord den 15. november, kan du nå det endnu.

Læs mere om program og tilmelding i dagsordenen på side 21 i generalforsamlings-materialet, der er indsat som tillæg til dette blad.

KORT NYT

FIND ET **VÆLGERMØDE** NÆR DIG

Vælgermøderne falder lige så tæt som de visne blade i øjeblikket. Også i FOA Social- og Sundhedsafdelingens område er der flere muligheder for at få kandidaterne til kommende valg til kommuner og regioner i tale.

- Mandag den 6. november afholder alle de FOA-fagforeninger, der har medlemmer, som er ansat i Region Hovedstaden, **fælles valgmøde med kandidaterne til Regionsrådet**. Det foregår i fagforeningens mødesal på Godthåbsvej 15. Læs mere i annoncen på side 17.
- Tirsdag den 7. november klokken afholder **LO Hovedstaden** valgmøde for politikere i **Københavns Kommune**. Det foregår i HK Hovedstadens lokaler på Svend Aukens Plads 11, 2300 København S.
- Torsdag den 9. november afholder **LO Hovedstaden** **regionalt valgmøde** på Herlev Hospital.

I flere kommuner afholder partierne selv, Ældresagen og andre organisationer lokale valgmøder. Følg med i den lokale avis.

På foa.dk/sosu-faktaark kan du downloade fakta om udviklingen på social- og sundhedsområdet i netop din kommune/regionen. Brug dem, når du vil stille politikerne til regnskab eller have et løfte ud af dem.



OVERVÆLDENDE INTERESSE FOR **BIOGRAFESØG**

Da fagforeningen i oktober inviterede i Gladsaxe Bio til visning af Erik Clausens seneste film, blev billetterne revet væk.

Billetterne blev annonceret via fagforeningens elektroniske nyhedsbrev, så hvis du ikke synes, at du har hørt noget som helst om biografbilletter, er det måske fordi, du har afmeldt nyhedsbrevet?

Se dine abonnementer på www.foa.dk/selvbetjening

HVIS **KONFLIKTEN** KOMMER



Du skal være **indmeldt** i FOA SOSU **senest den 1. januar 2018** for at kunne få **konfliktunderstøttelse**

HJÆLP DIN KOLLEGA TIL **KONFLIKTUNDERSTØTTELSE**

Forhandlingerne af nye overenskomster i region og kommuner går snart i gang. Hvis forhandlingerne resulterer i en konflikt, er det kun medlemmer indmeldt senest den 31. december 2017, der får konfliktunderstøttelse.

Så har du en kollega, der ikke er medlem af fagforeningen, så fortæl ham eller hende, at man kan melde sig ind på www.foa.dk/bliv-medlem

VIL DU AF MED **PAPIRET?**

Ønsker du at afmelde det trykte blad og i stedet læse det på nettet, kan du afmelde det ved at logge på www.foa.dk/selvbetjening



**Kom med til demonstration
på Velfærdens Dag den 7. november.
Vi starter med varme pølser
på Godthåbsvej.**

Tirsdag den 7. november 2017 kl. 16.30-18.00 demonstrerer vi for velfærden.

Demonstrationen er en udløber af et stormøde den 4. oktober i Odense, hvor 3.500 tillidsvalgte fra store dele af fagbevægelsen erklærede, at nu er det nok!

Det halter med velfærden, der mangler hænder, og der mangler tid til omsorg og kvalitet. I stedet for at give de rigeste store skattelettelser, skal velfærden genoprettes. Derfor initiativet: "Danmark for velfærd". Og derfor demonstrationen den 7. november.

VARME PØLSER

Tag kolleger, familie og venner med, så vi kan blive så mange som overhovedet muligt. Det er nu eller aldrig, hvis vi skal råbe politikerne op og stoppe udhulingen af vores fælles velfærd.

Vi holder åbent hus på Godthåbsvej 15 fra kl. 14.30 – 15.15, hvor alle medlemmer kan møde op og få varme pølser med brød samt drikkevarer. Derefter går vi herfra i samlet demonstration kl. 15.30 og mødes med

de andre organisationer til demonstrationen på Bertel Thorvaldsens Plads ved Gammel Strand kl. 16.30.

KONKURRENCE

Danmark for Velfærd har et V som logo. FOA SOSU præmierer den arbejdsplads, der kan lave billedet med det mest fantasifulde V – hvor I f.eks. stiller jer op i V-form, ligesom fagforeningens personale her på siden. Præmien bliver udtrukket søndag d. 5. november. Billedet kan sendes til angul@foa.dk

FACEBOOK

Ved at like DanmarkForVelfaerd på facebook kan du holde dig orienteret om alle de mange initiativer, der tages i velfærdens navn i den kommende tid.

UNDERSKRIFT

Støt velfærden med din underskrift:

www.danmarkforvelfaerd.dk/



Kompetencer i det nære sundhedsvæsen

Udviklingen af det nære sundhedsvæsen med udflytning af opgaver fra sygehusene stiller krav om flere kompetencer.

På de følgende sider kan du læse om, hvordan man i Furesø har grebet fat om det grundlæggende for at kunne udvikle sig fagligt: Faglig læsning og skrivning.

Og om Hjemmeplejen på Amager, hvor to social- og sundhedshjælpere fortæller, hvordan udvikling af faglige kompetencer har betydet mere tryghed.



Bedre til

Furesø Kommune tilbyder medarbejderne kurser i IT samt læsning og skrivning af fagsprog. I arbejdstiden vel at mærke.

AF ANNE GULDAGER

ILLUSTRATION KAMILLA WICHMANN

I Furesø Kommune screenes alle, både medarbejdere og ledere under Center for Sundhed, for at afdække, om de har brug for flere kompetencer i forhold til læsning, skrivning og IT.

Det sker ikke, fordi ansatte i Furesø skiller sig særligt ud, men fordi Furesø har taget fat på en udfordring, man deler med kommuner over hele landet.

Ikke færre end 600.000 voksne danskere har problemer med at læse og skrive. Og det er ikke udfordringer,

der forsvinder, selvom det lykkes at gennemføre en uddannelse og få et job.

Det mærker for eksempel de sundhedsfaglige medarbejdere i kommunerne, i takt med udviklingen af det nære sundhedsvæsen, hvor opgaver flyttes fra sygehuse, og det derfor hele tiden er nødvendigt at lære nyt for at følge med.

Borgere, der tidligere ville have været indlagt og anset som patienter, bliver i dag i større grad tilbudt pleje og behandling på plejecentre eller i hjemmeplejen, og medarbejdernes arbejdsopgaver er derfor langt mere komplekse og kræver

Den korte version

- 👉 I Furesø får medarbejdere med behov tilbudt gratis kurser i arbejdstiden i faglig dansk, ordblindhed og IT. Med fuld løn.
- 👉 Alle screenes i projektperioden, men lederen ser ikke resultatet, og ingen tvinges til undervisning.
- 👉 Hvis man er bedre til at anvende faglig dansk og IT og har redskaber til at håndtere evt. ordblindhed, har man lettere ved at udvikle sine faglige kompetencer og følge med udviklingen i sundhedsvæsenet.

ord og IT



mere faglig dokumentation. Derfor er problemer med faglig læsning, skrivning eller med at anvende IT en større udfordring i dag end for bare få år siden.

ALLE SCREENES

Som en del af overenskomsten har KL, 3F og FOA aftalt projektet "Bedre til ord, tal og IT" i en række kommuner i 2016-17. I forbindelse med projektet screenes alle medarbejdere og ledere for at finde ud af, om de har behov for at få udviklet deres kompetencer på de tre områder.

De medarbejdere, som viser sig at have behov, og som er motiverede, tilbydes efterfølgende et gratis kursus i arbejdstiden og med fuld løn.

En af de medvirkende kommuner er Furesø, hvor kompetence- og udviklingskonsulent Bente Søndergaard glæder sig over, at både ledelse og medarbejdere har taget godt imod projektet.

PRIKKER INGEN

Screeningen har været obligatorisk for alle, men det er op til den enkelte medarbejder, om han/hun efterfølgende vil tage imod et eventuelt tilbud om et kursus. Og ingen, heller ikke den nærmeste leder, får at vide, om screeningen har afsløret et behov. Det bliver mellem



Målet er ikke at skille nogen ud, men tværtimod at holde på vores dygtige medarbejdere.

kursus, vil nye være kommet til. "Der er et løbende behov for kompetenceudvikling", siger Bente Søndergaard og tilføjer, at hvis projektet lukkes ned, så kommunen ikke kan hente penge i Den Kommunale Kompetencefond til vikardækning, vil det være en stor udfordring at få økonomien til at hænge sammen.

POLITISK OPBAKNING

Fra politisk side er der opbakning til projektet, forsikrer formand for social- og

sundhedsudvalget i Furesø, Susanne Mortensen (K).

"Vi har stort fokus på at fremme kvaliteten i forhold til borgernes pleje og omsorg, og på at medarbejderne trives. Medarbejderne skal kunne opleve sig kompetente i deres varetagelse af opgaver, og derfor prioriteres og systematiseres arbejdet med kompetenceudvikling".

Susanne Mortensen tilføjer, at kommunen har høje ambitioner i forhold til varetagelsen af opgaver i det nære sundhedsvæsen. "Og det forudsætter, at vi kan fastholde og rekruttere kompetente ledere og medarbejdere".

Også Høje-Taastrup og Ballerup kører projekter med screening og tilbud om kurser i arbejdstiden.

Forbavsede på den gode måde

"Jeg har ikke hørt om en eneste, der er imod det her. Men jeg har mødt flere, der har været forbavsede på den gode måde".

Sådan siger fællestillidsrepræsentant i Furesø Kommune Anette Ryberg om sine kollegers reaktion på, at alle er blevet screenet. Den gode forbavselse skyldes, at dem med behov er blevet tilbudt undervisning med fuld løn i arbejdstiden, men det manglede bare, mener Anette Ryberg.

"Det gavner jo i den grad arbejdspladsen både i forhold til den kvalitet, vi kan levere, og i forhold til rekruttering. Vi vil gerne være en arbejdsplads, der er så god, at folk søger hertil, fordi vi er dygtige".

den pågældende medarbejder og de konsulenter udefra, der har gennemført screeningen, forklarer Bente Søndergaard.

"Vi prikker ingen. Målet er ikke at skille nogen ud, men tværtimod at holde på vores dygtige medarbejdere og tiltrække flere med samme engagement".

Det koster på både kvalitet og trivsel, hvis medarbejdere ikke føler sig klædt på til deres opgaver, mener Bente Søndergaard.

"Når vi nu ved, at en del medarbejdere er udfordrede på anvendelsen af IT samt læsning og skrivning af fagsprog, synes jeg, det er fantastisk, at de alligevel får det til at fungere så fint i arbejdslivet.



Men det må koste personlige ressourcer, og som arbejdsplads kan vi ikke forvente, at folk lærer noget, som de ikke har forudsætningen for at kunne lære. Kommunerne kan sende medarbejderne på nok så mange faglige kurser, uden at det nødvendigvis nytter ret meget, hvis ikke grundlæggende forudsætninger og kompetencer til at læse fagligt dansk og anvende IT – og dermed kunne tilegne sig ny viden – er på plads".

ET LØBENDE BEHOV

Foreløbig har 120 medarbejdere efter at være blevet screenet sagt ja tak til at komme på kursus i enten faglig dansk, redskaber til ordblindhed eller IT.

Særligt hvad angår IT har behovet vist sig langt større end forventet, men inden året er omme, vil 60 medarbejdere have været på IT-kursus og dermed være mere klar til 2018, der både byder på øgede krav til dokumentation og nyt IT-system.

Undervisningen i IT finder sted på to-dages kurser, mens de øvrige kurser er 1 dag ugentligt i otte uger. Indholdet på alle kurser er praksisnært og forholder sig direkte til medarbejdernes hverdag i form af tekster med sundhedsfaglige ord og cases fra arbejdslivet.

Når alle nuværende medarbejdere i Furesø har været på



Gør det!

Man skal ikke skamme sig over at have brug for hjælp til læsning og skrivning, mener Heidi Schack og Hava Krijezi, der tog imod hjælpen og anbefaler andre at gøre det samme.

"Jeg vidste jo godt, at jeg kunne have problemer med at stave visse ord, men jeg troede, at det handlede om manglende skolegang og det, at jeg er tosproget. Jeg vidste faktisk ikke, at jeg var ordblind".

Social- og sundheds-

hjelper Hava Krijezi blev i foråret ligesom alle andre medarbejdere under Furesø Kommunes Center for Sundhed, screenet for, om hun skulle have behov for udvikling af sine kompetencer inden for læsning, skrivning og IT.

Mens det for Hava Krijezi således kom som en overraskelse, at hun er ordblind, har hendes kollega Heidi Schack vidst det siden sin skoletid.

Hverken Hava Krijezi eller Heidi Schack er meget ordblinde og begge har hidtil

NYE VÆRKTØJER. Heidi Schack og Hava Krijezi, begge social-og sundhedshjælpere, tog imod Furesø Kommunes tilbud om et kursus. "Gør det!", lyder deres råd.

klaret sig med lidt kollegial hjælp hist og her. Men efter screeningen er der kommet en ny opmærksomhed på deres udfordringer. En opmærksomhed, som de begge hilser velkommen. De blev nemlig tilbudt et kursus i arbejdstiden. Et





For Hava Krijezi har kurset betydet, at hun trods sin ordblindhed overvejer at læse videre til social- og sundhedsassistent.

kursus, der var målrettet både deres ordblindhed og deres faglighed. De ord og vendinger, der optrådte på kurset, var nogle, de også kunne komme ud for at skulle læse eller skrive i hverdagen.

STILLEDE GERNE OP

Kurset har givet nye værktøjer til at klare hverdagens udfordringer med faglig læsning og skrivning.

Derfor stillede Heidi Schack og Hava Krijezi også bered-

villigt op, da medlemsbladet kontaktede dem og spurgte, om de ville fortælle om deres erfaringer.

"Der var nogle af vores kolleger, der ikke kunne forstå, at vi ville stå frem med billede og det hele og fortælle, at vi er ordblinde, men vi synes ikke, at det skal være et tabuemne. At være ordblind er jo ikke det samme som at være dum, og der er ikke noget at skamme sig over", erklærer Heidi Schack

Noget af det, hun tager med sig fra kurset er, at det



Der findes jo så mange teknologiske værktøjer, man kan bruge til at få hjælp til stavning eller få teksten læst op. Man skal bare kende dem, og det gør vi nu.



Der var nogle af vores kolleger, der ikke kunne forstå, at vi ville stå frem med billede og det hele og fortælle, at vi er ordblinde.

er betydeligt lettere at være ordblind i dag, end da hun i sin tid gik i skole.

"Der findes jo så mange teknologiske værktøjer, man kan bruge til at få hjælp til stavning eller få teksten læst op. Man skal bare kende dem, og det gør vi nu. Jeg har lige gennemført e-learning kursus i ABC Demens uden problemer".

ÅBNER NYE DØRE

For Hava Krijezi har det at få betegnelsen ordblind åbnet nye døre, fortæller hun.

"Jeg har før tænkt på at læse videre til social- og sundhedsassistent, men skudt det fra mig, fordi jeg troede, at jeg ville få for svært ved det. Men nu har jeg fået adgang til nogle

nye værktøjer, der gør, at jeg alvorligt overvejer det igen".

KURSUS I ARBEJDSSTIDEN

Havde kurset ikke været i arbejdstiden, havde hverken Hava Krijezi eller Heidi Schack taget imod det".

"Når man først har været på arbejde en fuld arbejdsdag og er færdig med at køre til håndbold og fodbold og købe ind og lave mad, orker man ikke at sidde på skolebænken. Og man får helt sikkert heller ikke det samme ud af det, som når man er frisk i hovedet", mener Heidi Schack.

Hava og Heidi har kun ét råd til andre, der får et lignende tilbud: "Gør det!", siger de i kor.



Heidi Schack har for nylig gennemført et e-learning kursus i demens uden problemer efter at have fået nye værktøjer til at afhjælpe, at hun er ordblind.

Få teksten læst op



Denne artikel ligger på fagforeningens hjemmeside.

Du kan få artiklen læst op ved at markere teksten og klikke på det lille ikon med en højttaler til højre oven for artiklens overskrift.

Find artiklen på foa.dk/sosu-furesoe



»Nu føler jeg mig **tryg**«

Hjemmeplejen Amager er i fuld gang med at kompetenceudvikle sine social- og sundhedshjælpere og hjemmehjælpere. På Amager ser man nemlig hjælperne som en vigtig faggruppe i det nære sundhedsvæsen.

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN

FOTO MARK KNUDSEN/MONSUN

.....
"Før var jeg usikker på det med at dokumentere, usikker på CURA, følte mig stresset og havde næsten mistet lysten til mit arbejde, men nu føler jeg mig tryk. Jeg kan finde ud af det, og i dag hjælper jeg andre."

Sådan lyder det fra Pia

Caroline Nielsen, social- og sundhedshjælper i Hjemmeplejen Amager, efter hun har været igennem et individuelt kompetenceudviklingsforløb på arbejdspladsen.

For selvom det bestemt ikke er rart at få sat spørgsmålstegn ved sin faglighed, så er social- og sundhedshjælperne og hjemmehjælperne i Hjemmeplejen Amager glade for, at de arbejder

et sted, hvor kompetencer bliver udviklet, når de ikke slår til.

For hvor hjælpergrupperne nogle steder har en oplevelse af at blive presset ud, er det helt anderledes på Amager. Her ser man hjælperne som en vigtig faggruppe i det nære sundhedsvæsen, der blot ikke alle har fået den nødvendige opkvalificering gennem årene.

Når 2017 rinder ud, har foreløbig 30 social- og sundhedshjælpere og hjemmehjælpere ud af i alt 180 hjælpere fået udviklet deres kompetencer inden for blandt andet rehabilitering, dokumentation og tidlig opsporing.

Og flere følger til næste år. For det er en løbende proces at sørge for, at medarbejderne er klædt på til opgaverne.

KLÆDT PÅ. Alice Boje og Pia Caroline Nielsen, begge social- og sundhedshjælpere, føler sig bedre rustet til hverdagen.

► "Hjælpergrupperne har så meget at byde ind med, når det gælder omsorg og på det sociale, menneskelige plan. Og jeg er glad for, at ledelsen her på stedet kan se hjælpernes berettigelse, også selvom opgaverne bliver mere komplekse med det nære sundhedsvæsen", siger Betina Kisse Pedersen, social- og sundhedshjælper og tillidsrepræsentant i Hjemmeplejen Amager.

"Det har været et godt forløb, og medarbejderne er vokset rigtig meget. Man kan heller ikke bare fyre folk, det har været på arbejdspladsen i 20 år eller mere og sige: *vi kan ikke bruge jer mere*. Det er også et ledelsesansvar, at

de ansatte har de nødvendige kompetencer", fortsætter hun.

SKRÆDDERSYET

De individuelle kompetenceudviklingsforløb i Hjemmeplejen Amager er sat i gang i kølvandet på en screening af faglige kompetencer af samtlige udkørende medarbejdere i 2016. Samtidig har alle medarbejdere fået vurderet deres kompetencer inden for dokumentation.

Efter screeningen har såvel gruppeleder som hver enkelt medarbejder vurderet behovet for kompetenceudvikling, og efterfølgende er der så sat gang i skræddersyede forløb i op til 12 timer for medarbejdere med behov for noget ekstra.

Mange har fået kompetenceudvikling i dokumentationssystemet CURA, men også i hverdagsrehabilitering og tidlig opsporing.

Ud over den individuelle kompetenceudvikling er der også foregået kompetenceudvikling på gruppeniveau blandt andet omkring kredsløbssygdomme og psykisk sårbare borgere.

Al uddannelse er blevet varetaget af hjemmeplejens egen stab af kvalitetssygeplejersker eller faglige ledere – udviklingssygeplejersker.

Forløbet for den enkelte medarbejder har både kunnet foregå som møder à 1-2 timers varighed eller ved



Tillidsrepræsentant Betina Kisse Pedersen.

borgerbesøg efter behov. Yderligere har der været lektier fra gang til gang.

BEDRE RUSTET

For Alice Boje og Pia Caroline Nielsen, der begge er social- og sundhedshjælpere i Hjemmeplejen Amager, har det både været svært og grænseoverskridende lige pludselig at skulle på skolebænken og få sat spørgsmålstegn ved fagligheden.

Efter henholdsvis 37 og 26 år på arbejdspladsen. Alligevel er de glade for forløbet.

"Jeg har fået et skub, og mine kollegaer siger, jeg har ændret mig. Jeg er blevet gladere", fortæller Pia Caroline Nielsen.

"Vi er blevet klædt på og er nu langt bedre rustet til alt det, vi skal kunne i hjemmeplejen i dag", siger Alice Boje.

Begge mener, de er blevet bedre til både at dokumente-



Sådan screenes medarbejderne

► Når medarbejderne skal have afklaret deres kompetencer, bruger Hjemmeplejen Amager 'det faglige kompetenceværktøj', som Københavns Kommune har fået udarbejdet blandt andet med hjælp fra forskellige fagforeninger – herunder FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

Medarbejderne svarer på en række spørgsmål om blandt andet dokumentation, hverdagsrehabilitering og tidlig opsporing.

Herefter bliver de scoret i rød, gul og grøn. Opnår de grøn, er alt, som det skal være. Opnår de gul, er der lidt, der skal kigges på, og bliver de scoret rød, skal der sættes ind med det samme.

Yderligere har Hjemmeplejen Amager kigget nærmere på, hvordan den enkelte medarbejder dokumenterer i hverdagen.

re, reflektere og medinddrage borgerne.

"Jeg har flere borgere, der lige så snart, jeg kommer ind ad døren, nu spørger: Er der noget, jeg skal hjælpe med i dag, Pia", fortæller Pia Caroline Nielsen.

TJENSTLIG SAMTALE

En ting er de dog begge utilfredse med. Som flere andre af de social- og sundhedshjælpere, der havde brug for kompetenceudvikling, blev de indkaldt til en tjenstlig samtale.

"Jeg har været her i 26 år,

og jeg aldrig fået en eneste advarsel. Når man så læser på sin computer, at man er indkaldt til tjenstlig samtale på grund af manglende kompetencer, bliver man såret og vred", siger Pia Caroline Nielsen.

Betina Kisse Pedersen bakker op:

"Det er simpelthen ikke ok at indkalde folk til tjenstlig samtale om kompetenceudvikling. Man burde i stedet indkalde medarbejderne til en almindelig samtale om kompetenceforløbet, og hvis medarbejderen så tror, de kan

takke nej til tilbuddet, kan man ende med at indkalde til tjenstlig samtale", mener hun.

Hjemmeplejeleder Annette Gyldegren kan sagtens forstå medarbejdernes holdning til de tjenstlige samtaler.

"Der har været to måder at indkalde på. En dialogsamtale og en tjenstlig samtale. Den tjenstlige samtale har været brugt i de tilfælde, hvor der har været flere centrale problemstillinger, men vi vil se på, om det ikke kan ændres, så det virker mere

lempeligt", siger Annette Gyldegren.

Det bliver modtaget med glæde hos Betina Kisse Pedersen.

"For bortset fra de tjenstlige samtaler har forløbet været overordentlig positivt. Ingen er blevet fyret, enkelte har søgt væk, fordi de syntes, at det var grænseoverskridende at skulle kompetenceudvikles, og en har fået så meget blod på tanden, at han begynder at læse til social- og sundhedsassistent", fortæller hun.

»Der er **brug** for os alle«

"Som virksomhed har vi et socialt ansvar. Så vi skal forsøge at beholde vores medarbejdere så længe som muligt, og mangler vores medarbejdere nogle kompetencer, må vi opkvalificere dem".

Det mener Annette Gyldegren, hjemmeplejeleder i Hjemmeplejen Amager. Netop derfor er Hjemmeplejen Amager i gang med kompetenceudvikling af især hjælpergrupperne.

"Med udviklingen af det nære sundhedsvæsen, hvor opgaver rykker fra hospitalerne ud til os i kommunerne, kommer der en kompleksitet i opgaverne, som kræver rigtig meget af medarbejderne".

"Udviklingen kræver kom-

petencer inden for sygdomsindsigt, tidlig opsporing, rehabilitering og hele dokumentationsområdet, og her har vi kommuner ikke givet hjælpergrupperne tilbud med den nødvendige opkvalificering. Der har været lidt for meget laden stå til, men vi har simpelthen en forpligtelse til at opkvalificere hjælperne", mener Annette Gyldegren.

"I min optik er der brug for os alle sammen i hjemmeplejen, og hjælpergrupperne løfter en kæmpe opgave. De er rigtig dygtige til at skabe relationer, og man skal ikke underkende, hvad en rengøring hver 14. dag betyder i forhold til at opdage, at tingene

er ved at skride for en borger. Et kig i et køleskab kan vise meget", siger Annette Gyldegren.

UDVIKLING KOSTER

I Hjemmeplejen Amager betaler de selv for kompetenceudviklingen, som laves af deres egne ansatte i stabsfunktioner. Nogle gange udløser det en vikar for medarbejderen på kompetenceudvikling, andre gange må det øvrige personale løbe stærkere.

"Sådan er det i hjemmeplejen, men al udvikling koster, og man kan ikke altid gøre det op i kroner og øre. Vi bruger rigtig mange stabsressourcer på kompetence-



*Hjemmeplejeleder
Annette Gyldegren.*

udviklingen, men hvis det bare hindrer én indlæggelse af en borger pr. medarbejder, er de penge længe tjent ind", siger Annette Gyldegren.

KOMMUNE- OG REGIONSVALG
DEN 21. NOVEMBERVELFÆRDENS
STEMME

Brug din stemme i kampen for

- Stop for besparelser
- Flere hænder til velfærd
- Værdigheden tilbage i plejen
- Tid til kvalitet

Stem på en kandidat,
der vil arbejde for
den fælles velfærd!SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

FOA

VELFÆRDENS
STEMME

FOA Social- og Sundhedsafdelingen anbefaler hverken bestemte kandidater eller partier, men opfordrer til at stemme på en kandidat, der går ind for at bevare den fælles velfærd.

Det budskab formidler fagforeningen blandt andet ved hjælp af en plakat, som tilslidsrepræsentanterne er blevet bedt om at hænge op på arbejdspladserne.

Der er desuden udarbejdet ark med fakta for hver enkelt kommune og for regionen med konkrete oplysninger og tal vedr. udviklingen på social- og sundhedsområdet samt medlemmernes oplevelser af konsekvenser for borgere og arbejdsmiljø.

SOSU OG POLITIKER

Flere af de opstillede til det kommende valg til regioner og kommuner er social- og sundhedsansatte. Vi har spurgt dem, om deres faglige baggrund betyder noget for deres politiske engagement, og om hvad de ellers har af mærkesager.



Helle Tiedemann

- 61 år
- Social- og sundhedsassistent på Skovvænget, Den Sociale Virksomhed
- Opstiller for Socialdemokratiet i Ballerup
- Medlem af kommunalbestyrelsen siden 1998. Formand for Teknik- og miljøudvalget siden 2005
- www.facebook.com/helle.tiedemann
- www.facebook.com/Jegarbejderfordig/

Hvilken betydning har dine erfaringer fra social- og sundhedssektoren for dit engagement i politik?

Det har nu og har altid haft en kæmpestor betydning, at jeg er social- og sundhedsassistent. Mine mange år i ældreplejen og

socialpsykiatrien gør, at jeg er meget opmærksom på både økonomiske og politiske beslutninger. Jeg kan få mine politiske kollegers bevidsthed på området. Det er vigtigt, at der er sundhedsfaglige politikere i byrådene.

Har du nogle særlige mærkesager?

Børn skal have optimale vilkår igennem hele opvæksten. Den bedst mulige skolegang og tid til leg, så de får stærke sociale kompetencer.

Ældre skal alle have en tryk og værdig alderdom med en bred vifte af tilbud, så ingen ender i ufrivillig ensomhed.

Trafiksikkerhed og trygge skoleveje. Hastigheden skal ned og der skal laves 30 og 40 km/t zoner i boligområderne.

Miljøet og de grønne områder skal prioriteres højt. Vi skal værne om miljø og ressourcer, så vi giver en ordentlig verden videre til vores børn

Hvad ser du som de største udfordringer i din kommune i de kommende år?

De største udfordringer i vores kommune er den

demografiske udvikling. Vi får rigtig mange flere ældre, de skal alle have de bedst mulige forhold, og det vil koste kommunen meget mere, samtidig med at vi bliver færre til at betale. Derfor skal vi være opmærksomme på økonomien og budgetterne, så vi sikrer, at de økonomiske ressourcer bruges bedst muligt.

Vi skal blive ved med at udvikle og gøre vores kommune attraktiv, så vi tiltrækker nye borgere, som kan være med til at bidrage til kommunekassen.

SÅDAN
HAR VI GJORT

I de to foregående udgaver af medlemsbladet samt via fagforeningens nyhedsbrev, har vi efterlyst medlemmer, der stiller op til valg den 21. november, og tilbudt at præsentere dem her i bladet. Alle, der har taget imod tilbuddet, er præsenteret her, uanset parti-farve.



Hanne Brusgaard Holst

- 60 år
- Omsorgsmedarbejder i Herlev Kommunes Omsorgsteam
- Opstiller for Socialdemokratiet i Herlev Kommune
- Medlem af kommunalbestyrelsen siden 2013
- www.facebook.com/hannebholst

Hvilken betydning har dine erfaringer fra social- og sundhedssektoren for dit engagement i politik?

Jeg valgte faktisk, da jeg blev valgt, IKKE at sidde i udvalget, der arbejder direkte med dette område. Naturligvis interesserer det mig, hvad der sker på området, men det gælder jo om at have øje for alle kommunens områder.

Har du nogle særlige mærkesager?

Mit store fokusområde er naturen og miljøet. Det er her, jeg rigtig gerne vil gøre en positiv forskel. Vores miljø har jo en stor indvirkning på alt. Har vi ingen grønne arealer omkring os, har vi det

som mennesker ikke godt. Vi skal passe på både vores natur og miljø. I det små kan vi alle hjælpe, idet vi kan være med til at mindske forbruget, så der ikke skal bruges flere ressourcer end højst nødvendigt. Derfor er genbrug en rigtig god ting.

I Herlev, har vi Hjortespring Naturplejeforening, som jeg er aktiv i. Vi plejer arealerne i Den Grønne Kile, ved hjælp af får og kvæg. Vi sikrer, at arealet ikke springer i krat og dermed bliver ubrugeligt som rekreativt område.

Hvad ser du som de største udfordringer i din kommune i de kommende år?

I de kommende år skal vi

sikre, at Herlev er klar med boliger og arbejde til de mange nye tilflyttere, der har lyst til at komme hertil. Vi skal sørge for, at kommunen er en god arbejdsplads, hvor man trives og udvikler sig i takt med kravene fra arbejdsmarkedet, så man kan bestride sit job.

Vi skal fortsætte det gode arbejde, med sikker økonomi og tryghed for vores borgere. Det ansvar har Socialdemokratiet taget siden 1970. Den sikre økonomi med lav skat giver den tryghed, der skal til for også at kunne udvikle kommunen i positiv retning.



(Eva) Maria Grøndahl

- 45 år
- Uddannet social- og sundhedshjælper, ansat som konsulent i FOAs forbundshus
- Opstiller for Socialdemokratiet i Rødovre Kommune
- www.facebook.com/sofemc

Hvilken betydning har dine erfaringer fra social- og sundhedssektoren for dit engagement i politik?

Jeg blev uddannet Social- og sundhedshjælper i 1997 og arbejdede som dette i 17 år i Gladsaxe kommune. Efter ganske få år blev jeg valgt til tillidsrepræsentant for mit område, og i 2007 blev jeg fællestillidsrepræsentant for alle social- og sundhedsgrupperne i Gladsaxe Kommune, hvor jeg også blev formand for vores faglige klub. I dag er jeg ansat i FOAs forbundshus, hvor min hovedopgave er at organisere og overenskomstdække private arbejdspladser for at sikre ordnede forhold for de ansatte.

Da jeg var ansat i kommunen, efterlyste jeg ofte dialog med mine lokale politikere. Dette vil jeg bringe med mig, hvis jeg bliver valgt ind. Medarbejderne er den vigtigste

ressource i en kommune, så derfor ser jeg det som enormt vigtigt at der lyttes og handles, når det er muligt.

Har du nogle særlige mærkesager?

Jeg stiller op for Socialdemokratiet i Rødovre Kommune, fordi jeg synes, at vi er helt specielle, og mener, at det, vi gør, er godt ægte socialdemokratisk arbejde. Vi gør os bemærket, med hjælp fra de mange helt igennem fantastiske ansatte, ligegyldigt om det er på børne- og ungeområdet, hvor udvikling og fornyelse står højt på listen; vores ældrepolitik, som anerkender at vores ældre, der har ydet meget til kommunen får en værdig sidste tid; vores politik for særligt udsatte, som ikke har andet talerør end os eller vores

integrationspolitik, der tager højde for mangfoldigheden i kommunen. Jeg vil sikre, at medarbejderne fortsat har et stærkt talerør, og at man som ansat i kommunen oplever, at der lyttes, og at ansættelses- og arbejdsvilkår er i fokus.

Jeg brænder for at sikre, at vores gode velfærdssamfund fortsat er godt.

Hvad ser du som de største udfordringer i din kommune i de kommende år?

Jeg tror, at vores største udfordring bliver kampen for fortsat at sikre velfærd frem for skattelettelser. Så længe den nuværende regering er til, vil kommunerne blive udfordret med besparelser. Derfor er det vigtigt, at man kan medvirke til at sige stop.

Hvilken betydning har din baggrund i social- og sund-



Benthe Viola Holm

- 65 år
- Uddannet social- og Sundhedshjælper
- Opstiller for Socialdemokratiet i Hvidovre Kommune

- Medlem af kommunalbestyrelsen siden 2003.

Hvilken betydning har din baggrund i social- og sundhedssektoren for dit engagement i politik?

Gennem mit arbejdsliv i kommunens hjemmepleje har jeg dagligt oplevet, hvad det kommunale serviceniveau betyder for livskvaliteten livet igennem. Jeg har været stolt af mit arbejde i Hvidovre Kommune og følt, at jeg gjorde en forskel for borgere. Sådan skal det blive ved med at være. Mit hverv som tillidsrepræsentant har givet

mig erfaring med forhandling og samarbejde, der styrker mig i mit arbejde i kommunalbestyrelsen.

Har du nogle særlige mærkesager?

Jeg vil kæmpe for at bevare de kommunale arbejdspladser med kvalificeret personale, så vi sikrer omsorgen for vore børn, unge og ældre. Jeg siger nej til udlicitering og ja til uddannelse af kommunens ansatte. Serviceniveauet skal bibeholdes på ældreområdet, samtidig med at vi støtter de ældre i at blive så selvhjulpne som muligt.

Hvidovre skal være en tryk kommune for alle borgere, hele livet igennem.

Hvad ser du som de største udfordringer i din kommune i de kommende år?

Vi møder stadig større udfordringer i syge- og hjemmeplejen, og derfor er kompetencegivende efter- og videreuddannelse meget vigtig. Andre udfordringer er at få formuleret og gennemført gode ældre- og værdigheds politikker. Og at bruge velfærdsteknologi, hvor det er relevant, men uden at erstatte den menneskelige kontakt.



Gitte Friberg Bomholdt

- 53 år
- Afdelingsleder på Bispebjerg hjemmet, Kbh.
- Opstillet for Socialdemokratiet i Herlev kommune
- Medlem af kommunalbestyrelsen siden 2013
- www.facebook.com/gittefriberg.bomholdt

Jeg ved, hvad det betyder, helt ude i mødet mellem medarbejder og borger, når der bliver truffet politiske beslutninger. For mig er det vigtigt at sikre kompetente og dedikerede medarbejdere på alle niveauer af social- og sundhedssektoren. Det kræver at vi sørger for ordentlige arbejdsforhold. For det er medarbejderne, der løfter den store opgave med at sikre ikke kun sundhed og sygepleje, men også livskvalitet og værdighed i de offentlige tilbud. Det er et krævende og værdifuldt arbejde, der fortjener omverdenens største respekt.

Har du nogle særlige mærkesager?

Jeg er særligt optaget af udviklingen indenfor ældrepleje, hjemmepleje og hele social- og sundhedsområdet. Der er mange store opgaver, der skal løses i årene, der kommer, også i min kommun-

ne. B.l.a. at sikre tidssvarende ældreboliger, at minimere indlæggelser via forebyggelse og et øget fokus på demens og kronikerområderne. Gode uddannelses- og arbejdsforhold og godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø for de medarbejdere, der arbejder indenfor social- og sundhedsområdet, er også vigtigt. Når vi oplever at blive anerkendt, medinddraget og værdsat, så mærkes det i kerneopgaven.

En anden mærkesag handler om den tidlige indsats i forebyggelsesarbejdet. Lige muligheder i livet opnås først, når der er reelle lige muligheder i barndommen. Vi har endnu ikke fundet løsninger, der i tilstrækkelig grad bryder med den negative sociale arv, der betyder at mangelfuld uddannelse og sociale belastninger overføres fra generation til generation.

Hvad ser du som de største udfordringer i din kommune i de kommende år?

I Herlev bygger vi meget. Det belaster vores infrastruktur, men det betyder også, at vi ruste Herlev stærkere økonomisk til fremtiden. Vi skal også tænke i modernisering af vores ældreboliger, så de lever op til moderne krav.

Vi skal fortsat være rigtig gode til at sikre muligheder for uddannelse og arbejde til alle. Vi skal udbygge vores forebyggende arbejde, så ingen børn og unge bliver tabt. Vi bliver flere borgere og det stiller krav til øget kapacitet på børneinstitutioner, skoler og på ældreområdet.

Jeg ser det som en udfordring og opgave at fastholde den gode udvikling af Herlev, som en socialdemokratisk ledet kommunalbestyrelse har været garant for i mange år.

DEBAT OG »VALGFLÆSK«

Vi spiser
flæskestegs sandwich/
shawarma og griller
politikerne



Hvordan bliver fremtiden i Region Hovedstadens sygehusvæsen? Mød de opstillede i din region!

Du stiller spørgsmålene. De svarer:

- Sophie Hæstorp Andersen (S)
- Karin Friis Bach (R)
- Jens Mandrup (SF)
- Niels Høiby (LA)
- Henrik Thorup (DF)
- Anne Ehrenreich (V)
- Ken Patrick Petersson (ALT)
- Christoffer Reinhardt (K)
- Marianne Frederik (EL)

Tid: Den 6. november kl. 16.30-19.00

**Sted: FOA Social- og Sundhedsafdelingen,
Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg**

Tilmeld dig på www.foa.dk/sosu-rv17
eller på tlf. 46 97 22 00

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN



STOLER DU BLINDT PÅ DIN **LØNSEDDEL**?

**Der er fejl på flere lønsedler, end du forestiller dig.
Måske også på din?**

Det er vigtigt, at du tjekker din lønseddel, og derfor sætter fagforeningen i **uge 46** ekstra fokus på lønsedlerne med i alt seks løncaféer, så der også er en, der passer til dig.

Mandag den 13. november kl. 10-12 og igen kl. 15-17.

Tirsdag den 14. november kl. 10-12 og igen kl. 15-17.

Torsdag den 16. november kl. 10-12 og igen kl. 15-17.

Tilmeld dig på www.foa.dk/sosu-aktiviteter og husk at medbringe:

- En lønseddel
- En timeopgørelse/saldoopgørelse (samme måned som din lønseddel, så vi kan afstemme dem)
- Din ansættelsesaftale

I samme uge vil din tillidsrepræsentant have et ekstra fokus på hjælp til løntjek. Så hvis du ikke kan deltage i en af de nævnte løncaféer, så hiv fat i din tillidsrepræsentant.

KORT NYT

Den 26. november er fagets dag for social- og sundhedspersonalet i Europa

»Vi har et bredt og tværfagligt samarbejde på min afdeling, og det højner fagligheden for os alle«

Gina Egeskov Nolte, social- og sundhedsassistent på Kirurgisk afdeling, Roskilde sygehus

FOA ønsker social- og sundhedspersonalet tillykke med

FAGETS DAG

FOA I REGION HOVEDSTADEN

FOA ROSKILDE

FOA

1.500.000 KRONER

Halvanden million kroner. Så mange penge har fagforeningen skaffet medlemmer, der var kommet i klemme i perioden 26. juli til 5. oktober.

Beløbet dækker blandt andet over 20 medlemsager om konkurs, som fagforeningen har rejst i Lønmodtagernes Garantifond. Desuden en række sager, hvor der er forhandlet nedsættelse af tilbagebetaling i forbindelse med for meget udbetalt løn. Og så er der medlemmer, der har fået udbetalt for lidt, men nu har fået det, de havde krav på. Derudover har afskedigede medlem-

mer fået ekstra penge med sig i form af godtgørelser og løn.

Tilsammen er der hentet ekstra 1.148.742 kroner, og lagt sammen med de 289.937 kroner, som medlemmer har undgået at betale tilbage, giver det en merværdi til medlemmerne på knap 1,5 millioner kroner på lidt over to måneder.

Herudover kommer der mange sager, der aldrig når ind i fagforeningen, fordi FOA SOSU's tillidsrepræsentanter eller fællestillidsrepræsentanter lukker dem med et tilfredsstillende resultat.

GLÆDELIG FAGETS DAG!

Søndag den 26. november er det Fagets dag, og postkortet herover er sendt ud til arbejdspladserne via de tillidsvalgte.

Brug kortet og dagen til at

markere faget og fagligheden og til at sprede budskabet om, at vi yder omsorg og pleje med høj faglighed og kvalitet til patienter og borgere.

HAR DU FÅET KALENDEREN?

Din tillidsrepræsentant er på vej med din FOA-kalender, hvis du ikke allerede har fået den.

Har du ikke en tillidsrepræsentant, kan kalenderen afhentes i receptionen i fagforeningens åbningstid.

Med kalenderen har i lommen har du let adgang til:

- Information om fagforeningen
- Medicinske fagudtryk
- Guide til førstehjælp
- Og meget mere



HOVEDSTADEN

Som medlem har du mulighed for at deltage i en række aktiviteter i fagforeningen.

FOA



Foto: COLOURBOX

BANKO!

Velfærden må vi ikke gamble med, men derfor kan vi godt have det sjovt, mens vi taler om den. Mød op, når vi spiller banko, spiser sammen og får en snak om valget til kommune- og regioner, og hvordan vi kan bruge velfærdens stemme.

Der bliver serveret flæskestegssandwich ("valgflæsk"), kylling- og vegetar-sandwich.

Tid: 2. november kl. 17-21

DEBAT MED KANDIDATERNE TIL REGIONSVALGET

Hvordan ser fremtiden ud som ansat eller patient i Region Hovedstaden, hvis det står til partiernes spidskandidater? Vi spiser flæskestegssandwich/shawarma, mens vi griller politikerne.

Tid: Den 6. november kl. 16.30-19

GENERALFORSAMLING OG JULEBORD

Markedsplads, generalforsamling og julebord – alle er velkomne den 15. november fra kl. 15.30 (generalforsamlingen starter kl. 17.45) i Østerbrohuset.

Læs mere side 21 i generalforsamlingstillægget

Læs mere
om program og
tilmelding ved at
gå på [www.foa.dk/
SOSU-aktiviteter](http://www.foa.dk/SOSU-aktiviteter)

BARSELSCAFÉ

Er du gravid? Og er du i tvivl om dine rettigheder? Så kom til barselscafé og tag gerne din partner med.

Tid: 22. november kl. 16-17.30

LIVETS AFSLUTNING – LINDRENDE PLEJE

Hør, hvordan man som plejepersonale bedst kan støtte og hjælpe mennesker med demens i livets sidste tid.

Tid: 29. november kl. 16-17.30



Foto: COLOURBOX

LÆS OG FORSTÅ DIN LØNSEDDEL

Lær at forstå din lønseddel. På denne løncafé bliver du grundigt klædt på til at forstå din lønseddel, så du bliver i stand til at kontrollere, at du får det rigtige udbetalt.

Tid: Den 29. november kl. 15.30-17



JULETRÆSFEST

Årets juletræsfest for medlemmer og deres familier finder sted søndag den 10. december kl. 11-15 i Comwell Conference Center Copenhagen (ved Bella Center).

Billetterne koster 75 kroner pr. stk. og inkluderer sodavand, godtepose og julegave til børnene – kaffe og æbleskiver til de voksne.

Køb billetter allerede nu i receptionen på Godthåbsvej eller send en mail til bogholdsosu@foa.dk, hvor du angiver dit CPR-nummer og hvor mange billetter du ønsker at købe i nedenstående kategorier:

- Voksen
- 0-2 år dreng/pige
- 3-5 år dreng/pige
- 6-9 år dreng/pige
- 10-14 år dreng/pige

Du modtager en e-mail med en faktura (inkl. gebyr på 25 kroner), og når du har betalt, sender vi billetterne til dig.

Foto: SONJA ISKOV



Foto: GOUNEAUX

ORDBLIND

Har du svært ved at klare hverdagens krav til læsning og stavning?

Måske skyldes det, at du er ordblind. Undervisning på små hold med 3-6 deltagere.

*Tid: Tirsdage kl. 16-19.
Der er løbende optag.*

SENIORKLUBBENS ARRANGEMENTER I 2018

- *Tirsdag den 9. januar:*
Banko med fine præmier
- *Tirsdag den 13. februar 2018:*
Politisk debat. Hvordan står vi som seniorer efter valget til kommuner og regioner – er der noget, vi skal holde politikerne op på? Oplæg v. faglig sekretær Charlotte Von Mehren.
- *Tirsdag den 13. marts:*
Generalforsamling.
- *Tirsdag den 10. april:*
Steven Hart underholder med kendte gospelsange, danske og amerikanske evergreens, fællessang, snak og hygge.
- *Tirsdag den 8. maj:*
Skovtur. Billetter sælges ved medlemsmøderne i marts og april.
- *Tirsdag den 11. september:*
Foredrag – Med vikingeskib til England

- *Tirsdag den 9. oktober:*
Forbundssekretær Joan Pahl – Fra Georg Stage til FOA
- *Tirsdag den 13. november:*
Thomas Negrijn synger og spiller
- *Tirsdag den 11. december:*
Julefrokost på Hotel Admiral. Billetter sælges ved medlemsmøder i oktober og november.

Seniorklubben er for medlemmer, der er gået på førtidspension, efterløn eller folkepension. Medlemskab i Seniorklubben koster 175 kroner pr. år og forudsætter medlemskab i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

Klubben mødes i fagforeningens lokaler på Godthåbsvej. Møderne er gratis, bortset fra skovtur og julefrokost.
www.foa.dk/sosu-senior

Troede ikke, det ville hjælpe at klage

Da Helle Elgaard Nebelong ikke fik anerkendt sin arbejdsskade, måtte hun have fat i fagforeningen for at få afgørelsen lavet om.

AF ANNE GULDAGER
FOTO HENRIK FRYDKJÆR

"Mød dine kollegaer fra hele kommunen til en hyggelig dag med høvdingebold og et brag af en fest om aftenen".

Sådan lyder det, når Hvidovre Kommune hvert år inviterer medarbejdere på tværs af institutionerne, og sådan lød det derfor også i november 2015.

Den opfordring fulgte Helle Elgaard Nebelong, som hun havde gjort det året før.

Denne gang nåede den 53-årige social- og sundhedsassistent dog ikke at få festen med. Allerede i kamp nummer to gik det galt. Hun løb baglæns for at undgå

at blive ramt af en bold, og knæet svigtede under hende.

"Jeg skreg som en sindsygt på grund af smerte og vidste med det samme, at det var rigtig galt. Jeg kunne slet ikke bevæge benet", fortæller hun.

Efter en tur på skadestuen kom Helle Elgaard Nebelong hjem iført en skinne, men i januar måtte hun på operationsbordet og have støvsuget den brusk, der viste sig at være blevet knust i forbindelse med skaden. Og bagefter ventede 9 måneders genoptræning.

VAR IKKE I TVIVL

Med det samme blev hændelsen anmeldt som en arbejdsskade, og hverken





HVERDAG. Helle Elgaard Nebelong kan stadig klare sit arbejde på plejecenteret, selvom hverdagen med et "øv-knæ" er mere besværlig. Erstatningen, som hun fik ved fagforeningens hjælp er et plaster på såret.

Helle Elgaard Nebelong eller hendes leder var i tvivl om, at det var det, den var.

"Jeg havde jo læst, at det er en arbejdsskade, når man for eksempel kommer til skade under julefrokosten, mens der er en leder til stede", siger Helle Elgaard Nebelong, der som arbejdsmiljørepræsentant mente at kende reglerne.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring var dog ikke umiddelbart til sinds at sammenligne julefrokost og høvdingebold og besvarede anmeldelsen med et afslag.

"Vi har herved lagt vægt på, at det ikke var din arbejdsgiver, der arrangerede arrangementet, men selve kommunen", lød det blandt andet i afslaget.

Helle Nebelong var forbløffet, men også autoritetstro, så hvis ikke en kollega havde sagt "du må da have fat i FOA", var det blevet ved dét.

"Jeg kunne ikke rigtig se, hvad det skulle kunne hjælpe, men henvendte mig alligevel til fagforeningen, og den hjælp, jeg fik dér, var helt fantastisk", erklærer Helle Elgaard Nebelong.

Hun fik hjælp og inspiration til en klage. I klagen



forklarede hun blandt andet, at hendes reelle arbejdsgiver er Hvidovre Kommune, og at kommunen havde opfordret til deltagelse i kampene, der blev overværet af både Helle Elgaard Nebelongs lokale leder og kommunens ældrechef.

Og så var det ellers bare at vente.

ERSTATNING FOR MÉN

I juli i år kom svaret så – 2,5 år efter skaden: Helle Elgaard Nebelongs skade er en arbejdsskade, vurderet til en méngrad på 8 procent, hvilket udløser en erstatning på 60.000 kroner fra kommunens forsikring.

Pengene er et plaster på såret i en hverdag med et "øv-knæ", som hun kalder det. En hverdag, hvor hun hele tiden skal bevæge

"Jeg har aldrig haft brug for fagforeningen før, men jeg har jo altid vidst, at den var der", siger Helle Nebelong.

sig med forsigtighed, når hun er på arbejde, og hvor håndbold, rundbold og trampolin med børnebørnene er lagt på hylden og erstattet af "mormor, du kan ikke fange mig!".

"Og det har de jo ret i", gri-ner Helle Elgaard Nebelong, der i lang tid troede, at hun også arbejdsmæssigt måtte finde på noget andet, men som i hvert fald indtil videre holder den gående i sit job på plejecenteret.

Og de 60.000 kroner? De er investeret i en el-cykel og en bil med automatgear.

Den lille detektiv

Neurofysiologiassistent Trine Jessen sætter strøm til patienterne. Og elsker det.

AF ANNE GULDAGER

FOTO MARK KNUDSEN

Man skal holde tungen lige i munden, når man taler med Trine Jessen. Hun slynger om sig med forkortelser som EEG, VEP, EMG og ENG, der ikke giver mening for udenforstående, og endnu værre bliver det, hvis man beder hende fortælle, hvad forkortelserne står for.

Ord som elektroencephalografi, visuelt evokerede potentialer, elektromyografi og -neurografi kan give de fleste knuder på tungen,

men for Trine Jessen er det helt almindelige ord og værktøjer, som hun bruger i sin dagligdag som neurofysiologiassistent i Neurofysiologisk Klinik på Rigshospitalet-Glostrup.

DER UDDANNES MEGET FÅ

Hvis du aldrig har hørt om neurofysiologiassistenter før, er det ikke så sært. Der uddannes kun en håndfuld om året, men ikke desto mindre spiller de en uhyre vigtig rolle i forbindelse med undersøgelse af hjerne, nerver og muskler.

Kommer en patient for eksempel til undersøgelse på en mistanke om epilepsi, er det Trine Jessen og hendes kolleger, der står for EEG-undersøgelsen, hvor de ved hjælp af elektroder anbragt i patientens hovedbund aflæser hjernens aktivitet og rapporterer til lægerne, hvis de finder noget, der ikke er, som det skal være.

Det er også neurofysiologiassistenterne, man møder, hvis for eksempel hånden smerter og svigter, og man sendes til udredning for en afklemt nerve. Så sætter neurofysiologiassistenten

elektroder på underarmen og måler den hastighed, hvorved nerverne leder impulser, når de stimuleres med strøm.

BRÆNDER FOR FAGET

For Trine Jessen var det kærlighed ved første blik, da hun for 11 år siden stiftede bekendtskab med en neurofysiologiassistentens arbejde.

"Jeg var egentlig udlært ernæringsassistent, men ville gerne prøve noget andet. Først tænkte jeg på at blive bioanalytiker, men jeg har ikke gået i gymnasiet, så da jeg læste om uddannelsen her,



SYN. Trine Jessen gør klar til en VEP-undersøgelse (visuelt evokerede potentialer). Her undersøges synsnervens funktion ved at måle, hvordan synsnerven leder nerveimpulser fra øjet til synsområdet i hjernen.



HJERNE. Med en EEG-undersøgelse måler Trine Jessen signaler fra hjernen, for eksempel i udredningen af epilepsi. Patienten bliver iført en hue med elektroder, og lidt gel kommer i hver elektrode for at opnå kontakt mellem hud og elektrode. På skærmen kan signalerne fra nerve-cellerne i hjernen aflæses.



syntes jeg, det lød som et spændende alternativ, og jeg besøgte derfor neurofysiologisk afdeling i Sønderborg for at se, om det var noget for mig. Og det var det!"

"De, der vælger det her fag, er nogle, der brænder for det", erklærer Trine Jessen.

"Det er simpelthen så spændende, fordi vi ofte ikke på forhånd ved, hvad vi får ind ad døren. Efter undersøgelsen kan vi stå med et helt andet resultat end det, vi forventede at finde ud fra henvisningen. Så bliver man i samarbejde med lægerne en lille detektiv, der skal forsøge at finde en forklaring".

LANGT FRA KEDELIGT

Trine Jessen er i øjeblikket tilknyttet en specialfunktion med langtidsmonitorering af epilepsipatienter. Her sidder





hun i dagvagten og gennemser det foregående døgns EEG-optagelser, og synes du, at det lyder kedeligt, tager du godt og grundigt fejl, mener Trine Jessen.

"Jeg brænder virkelig for EEG. Jeg ser måske et anfald, jeg ikke havde forventet eller finder søvnforstyrrelser eller hjerteproblemer".

Mens Trine Jessen har et hjerte, der banker varmt for EEG, har andre kastet deres

faglige kærlighed på for eksempel nerveledningsundersøgelsen, men principielt skal alle klinikens neurofysiologiassistenter kunne gennemføre hele den lange række af undersøgelser, der findes i værktøjskassen. Ifølge klinikens patientinformation i alt 19 undersøgelser med eksotiske forkortelser som blandt andet MEP, SEP og VEP foruden de allerede nævnte.

UDDANNELSEN

Neurofysiologi-assistentuddannelsen er et speciale under hospitalsteknisk assistentuddannelse. Uddannelsen til neurofysiologiassistent er opbygget af et til to grundforløb og et hovedforløb og varer i alt to et halvt til tre år, hvor man skifter mellem skoleforløb på Syddansk Erhvervsskole og praktik. Uddannelsen indeholder blandt andet tekniske fag, og anatomi, fysiologi og sygdomslære. I år er optaget 6 elever i alt. Det er 2 elever flere end sidste år.

Der er 15 neurofysiologiassistenter på Rigshospitalet-Glostrup og ca. 100 på landsplan.

NERVER. I en nerveledningsundersøgelse måler Trine Jessen funktionen af nerver på arme og ben. Ved at sende svage strømstød gennem nerverne og opfange signalerne via elektroder på huden, kan hun afdække for eksempel nervebetændelse eller afklemning af nerver.

Undersøgelser, der kræver, at man ved, hvad man har med at gøre, både hvad angår viden om materiel og nervesystemets anatomi.

EN DEJLIG AFDELING

De fleste andre faggrupper i sundhedssektoren kan i princippet skifte mellem specialerne, mens en neurofysiologiassistent kan skifte til en afdeling, der laver det samme, eller blive, hvor hun er. Men det er også lige præcis der, hvor Trine Jessen helst vil være.

"Jeg synes, at det er en rigtig dejlig afdeling at

være på. Selvfølgelig giver det nogle begrænsninger karrieremæssigt og uddannelsesmæssigt at tilhøre et lille fag, men vi deltager i internationale konferencer. En gruppe har lige været i Budapest, og jeg var selv på epilepsikongres i Stockholm. Og hvert andet år holder FOA faggruppelandsmøde for neurofysiologiassistenter, hvor vi kan udveksle erfaringer på tværs".

Man bliver aldrig færdigudlært som neurofysiologiassistent, og slet ikke med EEG, understreger Trine Jessen.

"I sidste ende er det naturligvis lægerne, der stiller diagnosen, men vi beskriver alt det, vi ser, og konkluderer selv på de undersøgelser, vi laver. Og selvom man synes, at man har set alt, kommer der pludselig en kurve, hvor man tænker "hvad er dét?" Det er simpelthen så spændende".

HELT NY

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN

FOTO MARK KNUDSEN/MONSUN

Hvordan er det at være færdiguddannet?

Det er skønt. Det er den første uddannelse, jeg færdiggør, så det er en milepæl for mig. Samtidig har jeg knoklet de sidste uger op til eksamen, så jeg glæder mig til at have mere tid til min familie.

Hvordan gik din eksamen?

Ikke så godt. Jeg fik et 4-tal i min sidste, afgørende eksamen. Jeg er ikke så god til eksamen, jeg bliver virkelig nervøs, men jeg er rigtig god til det praktiske.

Er social- og sundhedshjælper dit førstevalg?

Nej. Hele mine familie; min mor, far, moster og bedstemor har arbejdet som social- og sundhedshjælper, og de er aldrig blevet anerkendt for deres job. Så i mange år skulle jeg bestemt ikke den vej. Jeg har prøvet alt muligt forskelligt; autolakerer, kok, maler, men jeg følte mig aldrig rigtig tilpas. Til sidst besluttede jeg alligevel at begynde på grundforløbet på social- og sundhedsuddannelsen, og allerede efter 14 dage kunne jeg bare mærke, at her hørte jeg til.

Er du glad for, at du færdiggjorde uddannelsen?

Ja, for det har gjort mig så meget gladere. Man bliver ikke rig af det her job, men man får så meget andet. Det at kunne give en hel masse af sig selv for at hjælpe andre mennesker, uden at forvente noget igen, det er så givende.

Hvordan fik du job på Rosenhaven?

I januar 2015 startede jeg som ufaglært afløser herude, og to dage før jeg startede på grundforløbet på skolen, blev jeg fastansat som aftenvagt. Med aftenvagter fra klokken 17-22 skiftende med fem dage hver anden uge og to dage hver anden uge. Så jeg har haft fast arbejde under hele min uddannelse, og det har givet mig en kæmpe fordel, fordi jeg har kunnet relatere teori til praksis. Her 1. november starter jeg som fast dagvagt 32 timer om ugen.



Hvem: Stefan Michaelson, 31 år

Hvad: Social- og sundhedshjælper

Hvor: Plejecenter Rosenhaven i Skovlunde

Hvornår: Blev færdig med uddannelsen 4. oktober 2017 og var på arbejde samme aften på Plejecenter Rosenhaven, hvor han har arbejdet siden 2015.

Hvordan er skiftet fra ufaglært til uddannet?

Ikke så stort. For reelt fortsætter jeg i mit hidtidige job, nu bare som uddannet. Jeg har aldrig følt mig som mindre værd end de faglærte, jeg har arbejdet sammen med, og den eneste forskel vil være, at nu må jeg dokumentere – det må ufaglærte ikke.

Er plejecentret dit drømmejob?

Ja, Jeg er super glad for at være her. Både kollegaer og beboere er så søde. Der er mange udfordringer, for vi har mange demente beboere, så den ene dag kan beboerne være helt oppe at køre, den næste helt stille og rolige. Man ved aldrig, hvad der venter, når man møder ind, og det passer lige til mig. Samtidig er det nemmere at udvikle sig på plejecentre, fordi du bedre kan sparre med dine kollegaer, end du kan i hjemmeplegen, hvor du er meget alene.

Hvad er vigtigt som ny?

At både du selv og dine kollegaer er åbne over for hinanden.



Kroppen var ved at give op

Social- og sundhedshjælper Pia Dahl som kronisk syg måttet kæmpe for at beholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet. Ved hjælp fra en velvillig arbejdsplads og bistand fra fagforeningen er det lykkedes

AF ANNE GULDAGER
FOTO MARK KNUDSEN/MONSUN

Pia Dahl ser ikke syg ud. Man kan ikke umiddelbart se på den 44-årige social- og sundhedshjælper, at hun har været diabetiker i 40 år. Man kan ikke se hendes blodsuk-

kers udmattende køren op og ned, der forværres af de abscesser (infektionstilstande, red.), der har plaget hende, siden hun var 14 år. Og man kan heller ikke se, at hun som mange andre diabetikere har fået konstateret leddegigt og desuden døjer med to frosne skuldre.

"Jeg tænkte egentlig heller ikke selv på diabetes som en sygdom; det var mere bare et vilkår", fortæller hun.

KAN BLIVE I JOBBET

Men Pia Dahl er syg, og hendes krop er slidt. Meget slidt. Og derfor har hun nu på grund af en rummelig ar-

bejdsplads og ved fagforeningens hjælp fået et fleksjob. Ikke et nyt sted, men på den arbejdsplads, hun holder af, og hvor hun været i de sidste 13 år, Hjemmeplejen Indre By/Østerbro.

Et fleksjob, som Pia Dahl forventer vil give hende den ro og det overskud, som



FASTHOLDELSE. Pia Dahl fik et fleksjob og forventer nu at kunne blive på den arbejdsplads, hun er så glad for, i mange år endnu.

efter mange år på arbejdsmarkedet med en kronisk sygdom som ledsager er forsvundet.

"Til sidst sad jeg hver morgen på sengekanten og tænkte 'hvor mange timer kan jeg holde til i dag?'. Og når der kom en sygemelding var min dag ødelagt, fordi

jeg vidste, at jeg ikke engang kunne klare de besøg, der var på min liste i forvejen", fortæller hun.

Hendes arbejdsplads har fra begyndelsen kendt til hendes sygdom, og Pia Dahl blev i sin tid ansat med en såkaldt §56-aftale. Det er en aftale, der kompenserer arbejdsgiveren økonomisk, hvis en medarbejder har meget fravær på grund af en kronisk sygdom. Men hun har tidligere oplevet at miste et job på grund af for meget fravær og har derfor forsøgt at mindske sit fravær ved at lægge hospitalsbesøg på fridage og bruge ferie og afspadsering til små pusterum.

"Men det betød jo, at jeg aldrig fik de længere pusterum, som jeg havde brug for, så jeg blev bare mere og mere udmattet", fortæller hun.

HAR STRAKT SIG LANGT

Alligevel nåede fraværsdage et antal, som fik Pia Dahl til at frygte, at arbejdspladsen måtte skille sig af med hende.

"FOA har jo hele tiden sagt til mig, at jeg ikke skal bruge ferie og afspadsering til at være syg, men jeg så jo stadig ikke min diagnose som en sygdom. Men hvornår er man syg? Er det, når man får en diagnose, eller er det, når man ikke kan hænge sammen mere, og det går ud over ens familie og evne til

at deltage i sociale sammenhænge og passe et arbejde", spørger Pia Dahl.

Hun blev derfor enig med sin arbejdsplads om, at der skulle søges om et fleksjob, der kunne fastholde hende på arbejdspladsen.

For at kunne få et såkaldt fastholdelses-fleksjob, skal det kunne dokumenteres, at arbejdspladsen i en periode på minimum et år har gjort, hvad den kan, for at beholde medarbejderen på almindelige vilkår.

"Og det havde de. Jeg slap for borgere med støttestrømper, for det kunne mine arme slet ikke holde til. Og jeg blev heller ikke sendt ud til hjem med tykke tæpper, der skulle støvsuges, ligesom jeg heller ikke skulle slæbe poser i forbindelse med indkøb. Jeg blev heller ikke sendt ud til borgere, jeg ikke kendte, fordi det med det samme fik mit blodsukker til at falde. Så de strakte sig langt – de må jo være glade for mig", mener Pia Dahl.

Det var bare ikke nok, og i 2016 søgte hun så om det fleksjob, som hun fik bevilget med virkning fra 1. juli i år.

KAN HOLDE MANGE ÅR ENDNU

I dag arbejder Pia Dahl 20 timer pr. uge, fordelt på fem dage. "Så nu kan jeg holde til at arbejde i mange år endnu", erklærer hun og sender en varm tanke til både lederen

af hjemmeplejen Elsebeth Henriksen og gruppeleder Grethe Lieb:

"De kunne jo sagtens have sagt nej. Hvis ikke de havde sagt ja til at rumme mig, havde jeg skullet finde mig et fleksjob et andet sted".

Undervejs har været utallige møder og mails frem og tilbage, hvor Pia Dahl desuden har trukket på forskellige kræfter i FOA.

"Jeg har fået rigtig meget hjælp af fællestillidsrepræsentanten og ved slet ikke, hvordan jeg skulle have undværet min tillidsrepræsentant, Pia Sahlgreen, der har ledsaget mig til sygefraværs-samtaler. Hun har formået at tale min sag, som jeg ikke kan selv, fordi jeg bliver flov over, at der er ting, jeg ikke magter".

Også fagforeningens socialrådgiver har måttet på banen, blandt andet når paragraf-sproget blev for overvældende, og hende skal Pia Dahl i øvrigt have fat i nu igen.

"Regnestykket omkring udbetalingen af fleks-ydelse i forbindelse med ferie er simpelthen så indviklet, at jeg er nødt til at have fagforeningen til at se på, om jeg har fået det, jeg skal. Så alting er ikke faldet på plads endnu. Men jeg håber, at jeg om et par måneder er dér, hvor jeg kan komme hjem fra arbejde og sige, at nu er jeg bare almindeligt træt".



*Bente Jørgensen er
tillidsrepræsentant på
Plejehjemmet Irlandsvej
i Tårnby Kommune.*

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO MARK KNUDSEN/MONSON

"Jeg har arbejdet her i 38 år – siden 1979. Alle år som sygehjælper. Jeg stod til at blive opskolet til social- og sundhedsassistent, men er glad for, at jeg holdt fast i at være sygehjælper. For jeg brænder for det nære omsorgsliv med det enkelte menneske, og var jeg blevet social- og sundhedsassistent, havde jeg nok siddet som mellemleder, og det ville jeg ikke have lyst til".

"I stedet har jeg brugt mine forcer til at lytte, observere og gå forrest i jobbet som tillidsrepræsentant. Jeg blev valgt i 2001, fordi ingen andre stillede op. Jeg blev opfordret af vores tidligere tillidsrepræsentant, og jeg er glad for, at jeg sagde ja, for jeg kan godt lide at gøre en forskel og have indflydelse".

"Vi er kommunens største plejehjem, og jeg repræsenterer 94 medlemmer – sygehjælpere, social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter. Pt. har vi omkring 10, der ikke er medlemmer hos FOA, men jeg tager løbende dialogen om at være en del af fællesskabet. Fagforeninger er ikke helt så naturlige valg for de unge som for os ældre. De unge glemmer lidt, at de også kan komme i kriser, og at de bliver gamle engang".

"Som dagvagt er jeg en meget synlig tillidsrepræsentant. Går meget rundt på afdelingerne og lige siger hej, goddag og hører, hvordan folk har det. For at kunne repræsentere aftenvagter og nattevagter bliver jeg af og til en halv time ekstra eller møder en halv time før, så de også kender deres tillidsrepræsentant. For jo tryggere medlemmerne er ved deres tillidsrepræsentant, jo mere bruger de os".

"Det er et godt sted at være ansat og være tillidsrepræsentant. Vi arbejder meget selvstændigt og selvkvørende, og vi har en meget lydhør og respektfuld ledelse. Som tillidsrepræsentant er det utrolig vigtigt, at man har tillid til ledelsen, at de fortæller mig, hvad der rører sig – af både godt og skidt, og at de handler på det, jeg siger til dem".

"I dag er presset på arbejdslivet stort og forståelsen for hinandens forskelligheder mindre, så mit arbejde som tillidsrepræsentant handler meget om det psykiske arbejdsmiljø. Om det at have det godt".

"De vigtigste egenskaber som tillidsrepræsentant er, at man tør, kan og vil. At man vil gøre en forskel for sine kollegaer, at man tør gå i front, for folk affinder sig meget med tingenes tilstand. Man skal være åben, imødekommende,

kunne lytte og sortere. Og så skal

man bruge sit TR-netværk. Her i kommunen mødes alle vi tillidsrepræsentanter 9-10 gange om året, og det styrker os, at vi hjælper hinanden".

"Jeg var på TR-uddannelsen, da jeg startede i 2001 og deltager også gerne i de tilbudte kurser, men det kunne være fantastisk, hvis vi tillidsrepræsentanter for eksempel hvert femte år fik en uges brushup i selve tillidshvervets grundkerne, for tiderne ændrer sig".

"Jeg har lige været med på prioriteringskonference om OK-18. Det var enormt spændende, men selvom jeg synes, at FOA er blevet bedre til at lytte til os tillidsrepræsentanter, er det tvivlsomt, hvor meget indflydelse vi reelt får, når politikerne skal til at forhandle. For der er jo ikke ret mange penge at gøre godt med".

SOSU-kryds



		foa X		AFGRØDE	ILT	FØDE	OVER- VEJENDE		NORGE	SÆR- LING	VOLT- AMPERE	VURDE- RING	LITER	
		21. NOVEM- BER				13								1
		NUL		TONER OPTAGE					BID FODTØJ		12		ØSTRIG GL. Å	
		UDKAST						RED- SKAB BLØMST		22	FANDTES STJERNE- TYDER		25	
4 2017	26. NOVEM- BER	DRIK	BYTE	↓	STONE	ANONYM GUD		SMYKKE ORGANI- SATION	21			VIA KLAPPE I		
FORTÆL- LINGER	8					5	HAST VÆKST		RÆKKE ANGREB		STUEN ØSTRIG	11		EN DIGTET
HELE			HOLM ATOM- SKIB		GODKEN- DELSE GUD					15				9
DRIVE						NÆSTE KLUB		TRÆ SANG- STIL			ANKER- PLADS GR. TEGN			10. DECEM- BER
SPANIEN		PLAN GENE- RATOR				20			24	INSTRU- MENT DUELIGE			IKKE DENNES	
TØNDE			NEUROFY- SIOLO- GIASSI- STENT			SNAGE STILLEDE				STADIG PÅLÆG				
BRO- DERE			 DUO	4		MØDES DOVEN		27	BILLE- DER MISSIO- NÆR					LITER KAMP
★ ↓	GØD- NING				STONE GEMME- STED	26		PEN- SIONS- KASSE		3		19	STED- ORD DYR	
ADELS- SLÆGT								PRIVAT FOR- TRYDE				TRØSTER UNDER- TRYKKE		
TILLIDS- VALGT			23	SIGE FURIE				14		KOPIER				
PEP	17		MÅL- FORK. SKIB			TALORD BY		500 DYR			NOPRET TIL- PASSES		DÆK- NING AFDRAG	
★	DYRE- LYD	STED- NAVN SPROG					OMRÅDER DYR							DYR
					GLORIE FLOD	6			DRIK BRÆDDER		16	FOR- BUND KØD		
JUNIOR			SKUE- SPILLER LEVER				7			BEHER- SKE KURS				
SPISE				2005			BØJE TON				FOR- SKELLIGE		2	
KOM- MUNE			10				VEL- FÆRD			18			TALORD	

Find løsningsordet ved hjælp af de små tal i opgaven

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Send ind og vind! Send løsningsordet senest den 1. december i en mail til angul@foa.dk og deltag i lodtrækningen om to biografbilletter. Vinder af sosu-krydsen i sidste nummer blev: Anne Petersen, Frederiksborgvej, København NV.

SNAK ALTID MED DIN TILLIDSREPRÆSENTANT ELLER DIN FAGFORENING:

- Hvis du opdager fejl i din løn, og du og din arbejdsgiver ikke kan løse problemet
- Hvis din leder ikke kan forklare dig, hvordan din løn er sammensat
- Hvis du oplever, at din løn ændrer sig uden grund
- Hvis de timer, du arbejder, ikke passer sammen med de timer, du får løn for
- Hvis du er i tvivl.

Det er helt i orden at stille spørgsmål til sin leder, hvis man ikke kan forstå sin løn, og det er helt legalt at bede sin tillidsrepræsentant eller sin fagforening om hjælp.

SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

FOA

SÅDAN KONTAKTER DU OS

FOA SOCIAL- OG SUNDHEDSAFDELINGEN /A-KASSEN

Godthåbsvej 15

2000 Frederiksberg

Telefon: 4697 2222

E-mail (fagforening): sosu@foa.dk

E-mail (a-kasse): akas050@foa.dk

DØREN ER ÅBEN:

Mandag – tirsdag: Kl. 8.30 – 15.00

Onsdag*: Kl. 8.30 – 17.00

Torsdag: Kl. 8.30 – 15.00

Fredag: Kl. 8.30 – 13.00

*) Fagforening og a-kasse er lukket den 2. onsdag i hver måned.

TELEFONTID

Mandag – tirsdag: Kl. 10.00 – 14.00

Onsdag*: Kl. 10.00 – 17.00

Torsdag: Kl. 10.00 – 14.00

Fredag: Kl. 10.00 – 12.00

*) Onsdag er det er først muligt at tale med fagforeningens sagsbehandlere fra kl. 15. Dog ikke 2. onsdag i hver måned, hvor både fagforening og a-kasse er lukket.

HJÆLP OS MED AT KONTAKTE DIG

Med den rigtige e-mail-adresse, telefonnummer og arbejdsplads, kan vi kontakte dig og give dig den bedst mulige hjælp.

Gå ind på foa.dk og klik på "selvbetjening" og dernæst "ret dine personoplysninger". Så hjælper du både os og dig selv.

